

Den 6. februar 2024

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens meddelelse om det europæiske ungdomsår 2022 KOM (2024) 1

1. Resumé

Kommissionen offentliggjorde sin meddelelse om det europæiske ungdomsår 2022 den 10. januar 2024. Meddelelsen opsummerer udkommet af det europæiske ungdomsår 2022 og peger på en række indsatser inden for to områder: 1) Redskaber til at styrke unges deltagelse i EU's politiske beslutningsproces og 2) Håndtering af ungdomsspørgsmål på tværs af politikområder. Formålet med meddelelsen er ifølge Kommissionen at medvirke til at forme EU's ungdomspolitik og styrke de unges bidrag til EU's politiske beslutningsproces. Regeringen støtter overordnet Kommissionens meddelelse. Regeringen er enig med Kommissionen i ambitionen om at styrke unges deltagelse i EU's beslutningsproces. Samtidig er det vigtigt for regeringen, at det sker på en meningsfuld måde, som reelt inddrager unge og ikke skaber unødigt tunge administrative processer internt i medlemsstaterne og Kommissionen.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde sin meddelelse om det europæiske ungdomsår 2022 den 10. januar 2024.

Meddelelsen er en opfølgning på Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2021/2316 af 22. december 2021 om det europæiske ungdomsår (2022) og tager afsæt i artikel 6, litra e), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, som giver EU kompetence til at gennemføre tiltag for at understøtte, koordinere eller supplere medlemsstaternes tiltag på ungdomsområdet.

Meddelelsen skal ses i sammenhæng med det tilhørende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene og den kommende evaluering af EU-strategien for unge 2019-2027, som ventes offentliggjort i løbet af 2024.

3. Formål og indhold

Formål

Formålet med meddelelsen er ifølge Kommissionen at medvirke til at forme EU's ungdomspolitik og styrke unges bidrag til EU's politiske beslutningsproces.

Indhold

Meddelelsen rummer en opsummering af ungdomsårets tiltag samt Kommissionens kommende indsatser inden for to områder: 1) Redskaber til at styrke unges deltagelse i EU's politiske beslutningsproces og 2) Håndtering af ungdomsspørgsmål på tværs af politikområder.

Tiltagene i meddelelsen tager afsæt i Kommissionens eksisterende ramme for bedre regulering, ”Better Regulation Toolbox”, som opstiller visse krav til forberedelse og konsekvensvurdering af EU-initiativer. Dette gælder også et såkaldt ”ungdomstjek” af ny lovgivning, som vil indebære, at Kommissionen med brug af redskaberne til bedre regulering vil indarbejde et ungdomsperspektiv i forarbejdet til nye retsakter. Dette skal ske ved hjælp af en fast proces for vurdering af et forslags relevans for unge. Når et forslag udpeges som særligt relevant for unge, vil Kommissionen skulle overveje, hvorvidt der skal gennemføres en særlig ungdomshøring med involvering af relevante repræsentanter på området. Herefter skal Kommissionen sikre, at konsekvensvurderingen analyserer

forslagets indvirkning på unge. Dette vil også blive kontrolleret i henhold til reglerne for bedre regulering.

Derudover indeholder meddelelsen en række tiltag til at styrke EU's ungdomsarbejde. De omfatter bl.a. EU's ungdomsdialog, som Kommissionen ønsker at øge synligheden af og i højere grad koble sammen med kommende væsentlige initiativer fra Kommissionen. På baggrund af succes med afholdelse af politiske dialoger mellem unge fra hele Europa og kommissærerne i ungdomsåret 2022, ønsker Kommissionen at fortsætte disse. Det foreslås ligeledes at konsolidere Kommissionens eget interne ungdomsnetværk, som drøfter ungdomsspørgsmål og kommende forslags potentielle indvirkning på unge. Som et nyt tiltag foreslår Kommissionen at etablere en platform for interessenter på ungdomsområdet inklusiv repræsentanter fra medlemsstaterne. I den forbindelse tilskyndes medlemsstaterne til at udpege nationale eller regionale ungdomskoordinatorer med EU's ungdomskoordinator som forbillede.

Konkrete initiativer omfatter desuden, at muligheden for at yde mikrotilskud i det kommende Erasmus+-program skal undersøges samt videreudvikling af Den Europæiske Ungdomsportal.

Meddelelsens andet fokusområde er håndtering af ungdomsspørgsmål på tværs af politikområder, hvor Kommissionen ønsker at fremme en lang række ungdomsrelaterede initiativer inden for følgende fem områder: 1) Sundhed og trivsel 2) Miljø og klima 3) Uddannelse, 4) Internationalt samarbejde og europæiske værdier 5) Beskæftigelse og inklusion.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, da der er tale om en juridisk ikke-bindende meddelelse fra Kommissionen.

6. Gældende dansk ret

Meddelelsen medfører i sig selv ingen konsekvenser for dansk ret.

7. Konsekvenser

Meddelelsen forventes ikke i sig selv at få konsekvenser for lovgivningen, EU-budgettet, statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

Meddelelsens tiltag vedrørende etablering af en platform for interessenter på ungdomsområdet kan medføre merudgifter på EU-budgettet, i det omfang at de ikke kan finansieres via omprioritering, men skal opnås gennem en større kapacitet i Erasmus+. Det nærmere omfang heraf kan ikke estimeres på nuværende tidspunkt. Dertil er det uklart, om meddelelsens tiltag om at afsøge muligheden for at yde mikrotilskud i det kommende Erasmus+-program ligeledes kan medføre merudgifter på EU-budgettet.

Disse merudgifter vil i så fald repræsentere en national udgift svarende til Danmarks forholdsmæssige finansiering af EU's udgifter, der aktuelt udgør ca. 2 pct.

8. Høring

Meddelelsen om det europæiske ungdomsår 2022 blev sendt i skriftlig høring i EU-specialudvalget vedr. uddannelse og ungdom den 24. januar 2024, og der er modtaget svar fra Dansk

Arbejdsgiverforening (DA), Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier (DEG) og Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF).

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) takker for modtagelsen af Kommissionens meddelelse om det europæiske ungdomsår 2022 samt udkast til grund- og nærhedsnotat fra EU-specialudvalget for uddannelse og ungdom.

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier (DEG) takker for muligheden for at indgive høringssvar til udkast til grund- og nærhedsnotat om Kommissionens meddelelse om det europæiske ungdomsår 2022.

DEG har i forhold til de konkrete notater ingen bemærkninger. Foreningen bemærker dog, at høringen har en meget kort høringsfrist, og vil i den forbindelse opfordre til, at man til en anden gang giver specialudvalget mere tid til at komme med kvalificerende bemærkninger.

Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) er generelt set positive over for, at det europæiske ungdomsår har resulteret i flere konkrete initiativer. Dog er DUF også skeptiske over for nogle af dem.

Ungdomstjek af ny EU-lovgivning

DUF er generelt set positive over for at have et ungdomstjek og i høj grad over at have en model, som inkluderer både ungdomskonsultationer og en impact assessment. Et succesfuldt ungdomstjek kræver dog, at det bliver implementeret på en måde, som er både meningsfuld og effektivt. Konsultationerne skal være meningsfulde og nemme for relevante ungdomsorganisationer at deltage i, og impact assessment skal udvikles på en måde, som er ressourcemæssigt effektivt og leverer resultater, som er brugbare for at forbedre politik på ungdomsområdet.

DA er enig i, at inddragelse af unge skal ske på en reel og meningsfuld måde, som ikke skaber unødigt tunge administrative processer. DA bemærker således ift. Kommissionens planlagte indsatser, at det er vigtigt at udvise varsomhed for så vidt angår evt. administrative byder. Et særligt fokus bør være på det såkaldte ”ungdomstjek” af ny lovgivning samt etableringen af en platform for interessenter på ungdomsområdet, som kan risikere at indebære unødvendigt bureaukrati for de involverede i medlemsstaterne og i Kommissionen.

Ungdomspolitiske dialoger med kommissærerne

DUF er positive over for at fortsætte initiativet om de ungdomspolitiske dialoger med kommissærerne. Dog skal disse være meningsfulde, og deltagerne skal repræsentere relevante ungdomsgrupper. Hvis dialogerne ikke er meningsfulde, eller deltagerne ikke har en relevant repræsentativ rolle, kan dialogerne blive tokenistiske eller ikke repræsentative. For at sikre at de ungdomspolitiske dialoger bliver implementeret på en succesfuld måde, er det vigtigt, at Europa-Kommissionen fortsætter med at have et tæt samarbejde med European Youth Forum omkring udvikling og implementering af disse.

Rundbordsdrøftelser om integration af ungdomsspørgsmål

DUF bemærker, at integration af ungdomsspørgsmål på tværs af politiske områder er noget, som er meget vigtigt. Derfor er det at have rundbordsdrøftelser om emnet med ungdomsorganisationer, medlemsstater og EU-institutioner noget, som kunne være interessant. Dog er det svært at forholde sig til dette konkrete initiativ uden flere oplysninger om, hvordan disse vil implementeres.

EU's ungdomsdialog

DUF er meget enige i, at der er behov for at styrke ungdomsdialogen. Der er især brug for fokus til at sikre, at der er en opfølgning på ungdomsdialogens konklusioner, og at disse leder til konkrete politiske

resultater. Ifm. det er DUF åbne for Kommissionens ide om at strømline ungdomsdialogen med Kommissionens arbejdsplan for at sikre, at konklusionerne kan blive brugt i igangværende politiske processer.

Andre udfordringer skal også adresseres, for eksempel mangel på synlighed af dialogen og mangel på kontinuitet på tværs af konferencer (i høj grad fordi delegaterne til de forskellige ungdomskonferencer inden for den samme cyklus ofte ikke er de samme).

Platform for interessenter på ungdomsområdet

DUF er skeptiske over for etablering af en parallel repræsentationsstruktur koordineret af Europa-Kommissionen. I stedet for at lave nye strukturer, skal eksisterende repræsentative nationale og pan-europæiske ungdomsledede organisationer i højere grad inddrages.

Afsøgning af muligheden for øget brug af mikrotilskud under det fremtidige Erasmus+

DUF bemærker, at små tilskud med mindre bureaukratiske krav kan være en god måde til at få nye grupper til at søge midler under Erasmus+ programmet. DUF er positive over dette initiativ.

Den europæiske ungdomsuge 2024 og LevelUp!-arrangementet for ungdomsaktivister

DUF er positive over for, at LevelUp! bliver genarrangeret. DUF vil selv sende en delegation af danske ungdomsorganisationer til eventet.

Unge engagement i EU's optræden udadtil

DUF er positive for youth sounding boards, så længe disse inddrager unge på en meningsfuld måde. Man kan bruge erfaringer fra Danmarks egne ungepaneler og youth sounding boards koordineret af flere danske ambassader.

Synergier mellem tiltag vedrørende unges og børns deltagelse

DUF bemærker, at det kan være positivt at skabe synergier, når det giver tematisk mening. Hvor mange og hvordan synergier skal skabes, skal bestemmes case-to-case. Det skyldes, at selvom børn og unge kan overlappe som gruppe (især når vi taler om 13-17-årige), har disse grupper tit forskellige interesser, behov og organiserings- og repræsentationsmetoder. Dette var en af konklusionerne af ekspertseminaret i Leuven.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter ambitionen om at styrke unges inddragelse og deltagelse i politiske processer, men samtidig er det vigtigt for regeringen, at det sker på en meningsfuld måde, som reelt inddrager unge og ikke skaber unødigt tunge administrative processer.

Regeringen er kritisk over for de tunge processer, den manglende kontinuitet og de meget overordnede debatter uden konkrete resultater, som ofte præger EU's ungdomsdialog.

Regeringen er skeptisk over for meddelelsens initiativ om etablering af en platform for interessenter på ungdomsområdet samt udpegning af nationale ungdomscoordinatorer efter Kommissionens forbillende. Samarbejdet mellem Kommissionen, interessenter på ungdomsområdet og medlemsstaternes repræsentanter bør kunne rummes inden for den eksisterende struktur for det europæiske samarbejde.

Der findes således allerede en række fora på EU-niveau, ligesom der findes nationale ungdomsarbejdsgrupper ledet af ungdomsorganisationer.

Regeringen finder det vigtigt, at meddelelsen ikke foregriber fremtidige forhandlinger om EU's budget eller flerårige finansielle ramme.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.